

Edraianthus montenegrinus

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Edraianthus* is afgeleid van twee Oudgriekse woorden: *hedraio*, wat 'zittend' of 'vastgehecht' betekent, en *anthos*, wat 'bloem' betekent. Dit verwijst naar de typische eigenschap van het geslacht waarbij de bloemen zittend (zonder steel) in een dichte, omwindselachtige cluster op de plant staan. De soortaanduiding *montenegrinus* is een geografisch epitheton en betekent letterlijk 'uit Montenegro', wat de specifieke herkomst van deze plant aangeeft.

Foto NRV: NN

Taxonomie

Edraianthus montenegrinus is een kruidachtige vaste plant, endemisch in de Balkan. Het geslacht *Edraianthus* is een taxonomisch interessante groep binnen de Campanulaceae, gekenmerkt door een sterke morfologische variabiliteit en een hoge mate van endemisme in de bergachtige regio's van de Balkan.

- Rijk: Plantae
- Orde: Asterales
- Familie: Campanulaceae (Klokjesfamilie)
- Geslacht: *Edraianthus*
- Soort: *E. montenegrinus*

Synoniemen

De soort *Edraianthus montenegrinus* is een van de vele soorten binnen het complexe *E. graminifolius*-complex en wordt soms formeel niet als een geaccepteerde soort erkend in oudere of bredere taxonomische overzichten, maar eerder als een lokaal ras of ondersoort. Er zijn geen breed geaccepteerde homotypische synoniemen voor deze naam, maar in de context van de herziening van het geslacht door sommige botanici (zoals Lakušić in 1974), werd het als een apart taxon voorgesteld, maar niet altijd formeel aanvaard. In de tuinbouw en onder alpiene kwekers wordt de naam echter algemeen gebruikt voor deze specifieke vorm.

Variëteiten en cultivars

Er zijn geen cultivars van *Edraianthus montenegrinus* bekend in de tuinbouw. De plant wordt puur als botanische soort of als zaadvorm aangeboden. Binnen het geslacht *Edraianthus* zijn er echter veel nauw verwante soorten die ook in de alpiene tuinbouw worden gebruikt, zoals *E. serpyllifolius*, *E. pumilio* en *E. graminifolius*, maar deze zijn geen cultivars van *E. montenegrinus*.

Familie

Edraianthus montenegrinus behoort tot de Campanulaceae, oftewel de Klokjesfamilie. Leden van deze familie worden gekenmerkt door hun klok- of buisvormige bloemen met vergroeide kroonbladen. De planten binnen het geslacht *Edraianthus* worden vanwege hun zittende bloemen ook wel 'rotsklokjes' of 'grasklokjes' genoemd.

Hoogte

Dit is een zeer kleine, kussenvormende vaste plant. De bladrozetten vormen een dicht, laag polletje waaruit korte bloemstelen omhoog komen. De totale hoogte van de bloeiende plant is doorgaans zeer gering, variërend van 5 tot 15 centimeter. De plant zelf vormt een dichte, compacte zode of mat.

Bloemkleur

De bloemen zijn opvallend paarsblauw of rijkblauw, klokvormig en relatief groot in verhouding tot de plant. Ze staan in kleine, terminale clusters die direct (zittend) omgeven zijn door de bovenste, schutbladachtige bladeren. De bloemen hebben vergroeide kroonbladen, typisch voor de Campanulaceae.

Bladkleur

Het blad van *Edraianthus montenegrinus* is grasachtig (graminoid), smal en riemvormig. De kleur is vaak blauwgroen of zilvergrijs, wat een mooie contrast vormt met de donkerblauwe bloemen en helpt bij de reflectie van zonlicht in het ruige berglandschap. De plant is een groenblijvende vaste plant.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van deze rotsplant valt in de late lente tot de vroege zomer, doorgaans van mei tot juni. De bloemen verschijnen in een relatief korte, maar intense bloei die het kussen tijdelijk bedekt met blauwe klokjes.

Standplaats

Als een echte alpine plant is *E. montenegrinus* aangepast aan ruwe omstandigheden. De ideale standplaats is volle zon en een extreem goed doorlatende, scherpe en stenige bodem, vaak met een voorkeur voor kalkhoudend substraat. Vochtophopping in de winter, vooral rond de bladhals, is dodelijk. De plant is uitstekend geschikt voor alpiene troggen, rotsspleten of verhoogde rotstuinen.

Herkomst

De plant is een steno-endemiet (een soort met een zeer beperkt verspreidingsgebied) en is uitsluitend afkomstig uit de bergen van Montenegro, in het bijzonder de Komovi-bergen. Deze beperkte, gespecialiseerde herkomst draagt bij aan de zeldzaamheid en populariteit bij alpiene liefhebbers.

Soort gewas

Edraianthus montenegrinus is een kruidachtige, groenblijvende vaste plant (*perennial herb*). Het wordt gecategoriseerd als een rotsplant (*alpine cushion plant*) vanwege zijn lage, kussenvormende groeiwijze.

Vermeerderingswijze

De meest gebruikelijke en succesvolle vermeerderingswijze voor *E. montenegrinus* is door zaad. Het zaad heeft vaak een koude periode (*koude stratificatie*) nodig om de kiemrust te doorbreken en wordt daarom het beste in de winter of het vroege voorjaar gezaaid, bij voorkeur met lichte toedekking van zand of grit. Vegetatieve vermeerdering door deling is, vanwege de compacte groei, moeilijk en riskant.

Klimaatzone

De plant is zeer winterhard en gedijt in USDA-winterhardheidszones 3 tot 8. Dit duidt op een uitstekende tolerantie voor strenge kou, maar het vereist, zoals eerder vermeld, een extreem droge winteromgeving. De hoge bergen van de Balkan waar hij vandaan komt, ervaren koude winters met goede afwatering door de rotsachtige ondergrond.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Insecten

De paarsblauwe klokjesbloemen trekken, net als andere Campanulaceae, bestuivende insecten aan, met name bijen en hommels. De bloemen bieden nectar en stuifmeel. Door de vroege bloei in het seizoen is het een belangrijke voedselbron voor deze insecten in het alpiene milieu.

Bronvermelding

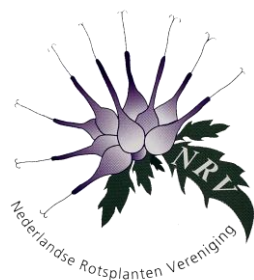
<https://en.wikipedia.org/wiki/Edraianthus>

<http://www.robsplants.com/plants/EdraiMonte>

https://www.plant-world-seeds.com/store/view_seed_item/4013/edraianthus-montenegrinus-seeds

http://navigate.botanicgardens.org/webui/oecgi2.exe/INET_ECM_DisPI?NAMENUM=54800

https://www.researchgate.net/publication/257182707_Morphological_variation_within_the_Edraianthus_graminifolius_complex_Campanulaceae_from_the_central_Balkan_Peninsula_-_Evidence_from_multivariate_statistical_analysis

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Edraianthus</i> (zittende bloem); <i>montenegrinus</i> (uit Montenegro)
Taxonomie	<i>Familie:</i> Campanulaceae, <i>Geslacht:</i> <i>Edraianthus</i> , <i>Soort:</i> <i>E. montenegrinus</i>
Synoniemen	Geen breed geaccepteerde synoniemen; maakt deel uit van het <i>E. graminifolius</i> complex
Variëteiten en cultivars	Geen bekende cultivars of variëteiten
Familie	Campanulaceae (Klokjesfamilie)
Hoogte	5- 15 cm (lage, kussenvormende groei)
Bloemkleur	Paarsblauw of rijkblauw; klokvormig
Bladkleur	Blauwgroen of zilvergrijs; grasachtig, groenblijvend
Bloeiperiode	Mei- juni (late lente tot vroege zomer)
Standplaats	Volle zon; extreem goed doorlatende, stenige/kalkhoudende bodem
Herkomst	Endemisch in de bergen van Montenegro (Komovi-gebergte)
Soort gewas	Kruidachtige, groenblijvende vaste plant (<i>alpine cushion plant</i>)
Vermeerderingswijze	Zaad (vereist koude stratificatie)
Klimaatzone	USDA Zone 3- 8 (zeer winterhard, vereist droge winter)
Insecten	Trekt bestuivers (bijen, hommels) aan